

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV

Cabinetul Președintelui

Nr. 2616/39/2021 din 25 ianuarie 2022

C ă t r e

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

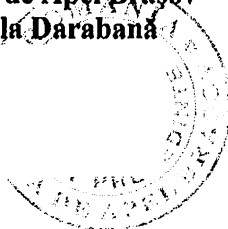
În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă și art. 21 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, vă solicităm să vă pronunțați asupra următoarei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești:

„Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2523 Cod civil, trebuia beneficiarul să cunoască drepturile financiare cuvenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de dlurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate?”.

Vă înaintăm copia hotărârii colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov nr. 2/14 ianuarie 2022 și materialul constituit în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării, potrivit opisului de documente anexat.

Cu deosebită considerație,

Președintele Curții de Apel Brașov
Judecător Mihaela Darabana

Grefier documentar/șt,
Lucica Gogiu

CURTEA DE APEL BRAȘOV
Colegiul de conducereHOTĂRÂREA nr. 2
emisă astăzi, 14 ianuarie 2022

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, convocat și întrunit în ședința din 14 ianuarie 2022, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. q și art. 23 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a luat în dezbateră, punctul doi al ordinii de zi, respectiv, *referatul președintelui secției contencios administrativ și fiscal cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulată de numitul Crintea Daniel, pentru promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la următoarea chestiune de drept „Trebuie beneficiarul să cunoască drepturile financiare convenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar lu a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate?”.*

În vederea analizării oportunității promovării unui recurs în interesul legii, au fost emise adrese către curțile de apel din țară pentru a fi comunicată jurisprudență referitoare la această problemă de drept, constatându-se cu această ocazie că nu există un punct de vedere unitar.

Practica neunitară cu privire la chestiunea invocată subzistă în contextul în care prin Decizia nr. 18/2021 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în dosar nr. 3449/1/2020 s-a dispus:

„Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj – Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 371/100/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, determină momentul obiectiv de la care reclamantul ar fi trebuit să cunoască existența drepturilor reclamate având ca obiect drepturi bănești reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I. Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Pronunțată în ședință publică astăzi, 29 martie 2021.”

În contextul respingerii drept inadmisibilă a sesizării formulate de Curtea de Apel Cluj, Înalta Curte de Casație și Justiție dezvoltă o serie de considerente relevante inclusiv în legătură cu problema de drept ce face obiectul prezentei solicitări. (considerentele 87-93).

Cu toate acestea, atât anterior cât și ulterior pronunțării Deciziei nr. 18/2021, problema de drept referitoare la prescripția dreptului material la acțiunea formulată pentru acordarea beneficiilor financiare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a fost soluționată diferit de către instanțele judecătorești din țară și chiar la nivelul aceleiași curți de apel, aspect

constatat urmare a corespondenței administrative cu celelalte curți de apel, din analiza căreia rezultă că nu există un punct de vedere unitar cu privire la această chestiune de drept.

Într-o primă opinie se consideră că termenul de prescripție a dreptului material la acțiunea formulată pentru acordarea beneficiilor financiare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a început să curgă cel târziu de la data de 27.05.2015, data publicării Hotărârii Guvernului nr. 518/2015.

Au fost avute în vedere atât prevederile explicite din H.G. nr. 582/2015 – inclusiv expunerea de motive a acestui act normativ – cât și cele din H.G. nr. 518/1995, reclamantul având posibilitatea de a cunoaște existența drepturilor conferite prin H.G. nr. 1086/2004 începând de la data de 27.07.2015, tot din acest moment având posibilitatea de a solicita studiul conținutului H.G. nr. 1.086/2004.

Chiar dacă referirile din H.G. nr. 518/1995 nu echivalează cu accesul la conținutul H.G. nr. 1.086/2004, reclamantul nu are nicio justificare pentru faptul că nu a solicitat – după data de 27.07.2015, când existența H.G. nr. 1.086/2004 a fost menționată în cuprinsul unui text publicat în Monitorul Oficial – accesul la dispozițiile H.G. nr. 1.086/2004.

În raport de dispozițiile art. 2523 din noul Cod civil, potrivit căroră: „*prescripția extinctivă începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.*” reclamantul trebuia să cunoască nașterea dreptului la sumele reglementate prin H.G. nr. 1.086/2004 tot din momentul publicării în Monitorul Oficial Partea I a prevederilor explicite din H.G. nr. 582/2015, respectiv la data de 27.07.2015.

În același sens s-a reținut, având ca premise considerentele deciziei nr. 18/2021 pronunțată de către Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura hotărârii prealabile, paragrafele 78-88, (publicată în Monitorul Oficial nr. 531 din 21 mai 2021). „*Prin urmare, luând în considerare data de 27 iulie 2015 la care a fost menționată H.G. nr. 1.086/2004 în Monitorul Oficial, se constată că termenul de prescripție de trei ani s-a împlinit la 27 iulie 2018, cu mult anterior datei introducerii cererii de chemare în judecată. Unicul motiv de repunere în termen invocat este necunoașterea H.G. nr. 1086/2004 până în anul 2020 când a fost menționată în H.G. nr. 46/2020, dar această împrejurare nu reprezintă per se un motiv temeinic justificat întrucât o menționare identică cu cea din 2020 a existat în anul 2015, menționare pe care reclamantul trebuia să o cunoască. Necunoașterea acestui ultim aspect îi este exclusiv imputabilă, întrucât nu s-a susținut de către acesta și, pe cale de consecință, nici nu s-a făcut dovada că ar fi solicitat în intervalul 2011-2020 pârâtului punerea la dispoziție a acestei hotărâri de guvern (sau a altui act normativ ce reglementează drepturile salariale pe perioada detașării) și că ar fi fost refuzat de pârât.*”

Nuanțat, în aplicarea considerentelor Deciziei nr. 18/2021 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la nivelul Curții de apel Târgu Mureș și a Curții de apel Brașov s-a apreciat de la caz la caz, în raport de situațiile de fapt din spețele concrete dacă reclamanții aveau posibilitatea de a cunoaște drepturile stabilite prin H.G. nr. 1.086/2004, dacă au făcut demersuri în acest sens și respectiv, dacă instituția pârâtă a comunicat aceste relații.

Într-o a doua opinie se consideră că nu poate fi socotit a fi împlinit termenul de prescripție cât timp pretențiile sunt fundamentate pe un act normativ nepublicat în Monitorul Oficial. Simpla referire la dispozițiile H.G. nr. 1086/2004, nepublicată în Monitorul Oficial, pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român prin alte acte normative precum H.G. nr. 582/2015 nu poate marca momentul începerii curgerii termenului de prescripție, relevantă fiind cunoașterea conținutului actului normativ în cuprinsul căruia sunt stabilite drepturile în discuție iar nu faptul că s-a putut cunoaște aspectul existenței unui astfel de act.

În același sens, s-a reținut că „*publicarea în Monitorul Oficial a H.G. nr. 582/2015 nu este în sine suficientă pentru a determina începerea termenului de prescripție, fiind necesară administrarea de probe cu privire la momentul la care funcționarul a cunoscut sau trebuia să cunoască drepturile pretinse. Or, ambele părți au arătat că nu a fost încheiat niciun contract*

între părți cu ocazia participării reclamantului la misiunea în străinătate în cauză și că nu au existat demersuri ale reclamantului în vederea obținerii accesului la H.G. nr. 1086/2004.

S-a apreciat că publicarea H.G. nr. 582/2015 care a făcut referire la H.G. nr. 1086/2004, nu este suficientă pentru a determina curgerea termenului de prescripție, constatându-se că nu există niciun element care să permită concluzia că reclamantul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască drepturile solicitate în prezenta cauză anterior momentului indicat de acesta, respectiv ianuarie 2020. Aplicând regulile generale referitoare la probațiune respectiv art. 249 din Codul de procedură civilă „Cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege.”, sarcina probei în privința împlinirii termenului de prescripție îi aparține instituției pârâte. Aceasta deoarece, pârâtul este cel care invocă excepția prescripție și susține împlinirea termenului de prescripție, ca apărare față de pretențiile reclamantului astfel cum au fost acestea expuse în acțiune. Or, în consecință, pârâtului i-ar fi revenit obligația să probeze că reclamantul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască drepturile preținse și întinderea acestora, la un moment de la care s-a împlinit termenul de prescripție”

În urma corespondenței purtate cu celelalte curți de apel a rezultat că, în practică, există orientări jurisprudențiale divergente în sensul celor două opinii expuse mai sus.

În sensul opiniei nr.1:

1. Curtea de Timișoara: decizia 1560/15.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 633/108/2020, decizia 1398/21.10.2021 pronunțată în dosarul nr. 634/108/2020, decizia 1244/07.10.2021 pronunțată în dosarul nr. 480/108/2020, decizia 1454/04.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 4553/30/2020, decizia 1469/04.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 1030/115/2020;

2. Curtea de Apel Alba Iulia: decizia 795/08.09.2021 pronunțată în dosarul nr. 487/85/2020, decizia 1042/01.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 3429/85/2019 și decizia 1083/09.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 123/97/2020*;

3. Curtea de Apel Târgu Mureș: sentința pronunțată de Tribunalul Harghita în dosarul nr.235/96/2020, menținută în recurs, decizia 286/19.05.2021 pronunțată în dosarul nr. 238/62/2020, decizia 285/19.05.2021 pronunțată în dosarul nr. 239/62/2020;

4. Curtea de Apel Brașov: decizia 772/R/03.12.2021 pronunțată în dosarul nr. 725/62/2020;

5. Curtea de Apel Bacău;

6. Curtea de Apel Cluj: decizia 1418/09.12.2021 pronunțată în dosarul nr. 1117/117/2020 și decizia 1360/19.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 872/117/2020;

7. Curtea de Apel Suceava –opinie de principiu fără indicare de hotărâri judecătorești, nefiind redactate;

8. Curtea de Apel Pitești: decizia 837/22.09.2021 pronunțată în dosarul nr. 564/90/2020;

9. Curtea de Apel București-minoritar.

În sensul opiniei nr.2:

1. Curtea de Apel Galați decizia 950/21.10.2021 pronunțată în dosarul nr. 1131/113/2020;

2. Curtea de Apel Cluj: decizia 932/20.09.2021 pronunțată în dosarul nr. 371/100/2020;

3. Curtea de Apel Constanța: decizia 1095/CA/30.09.2021 pronunțată în dosarul nr. 1661/118/2020;

4. Curtea de Apel Oradea: decizia 872/CA/04.12.2020 pronunțată în dosarul nr. 366/83/CA/2020;

5. Curtea de Apel Iași: decizia 777/11.10.2021, decizia nr. 897/2021, decizia nr. 929/2021.

6. Curtea de Apel București-majoritar, atât anterior cât și ulterior pronunțării Deciziei nr. 18/2021:

- decizia nr. 1634/08.10.2020 pronunțată de Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în dosarul nr. 24159/3/2019,

- decizia civilă nr. 2239/11.11.2021 pronunțată în dosarul nr. 3728/2/2019 de către Curtea de Apel București – Secția a VIII a contencios administrativ și fiscal

- decizia civilă nr. 1634/8.10.2020 pronunțată în dosarul nr. 24159/3/2019 de către Curtea de Apel București – Secția a VIII a contencios administrativ și fiscal

Dar și, exemplificativ, următoarele hotărâri judecătorești:

- decizia civilă nr. 712/11.06.2020 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 22853/3/2019;

- decizia civilă nr. 1726/05.10.2020 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 22902/3/2019;
- decizia civilă nr. 2259/23.11.2020 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 21016/3/2019;
- decizia civilă nr. 2290/24.11.2020 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 1646/3/2020;
- decizia civilă nr. 1507/28.06.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 5383/3/2020 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 1789/22.09.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 22849/3/2019;
- decizia civilă nr. 1931/05.10.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 4811/3/2020 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 2334/04.11.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 1094/122/2019 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 2632/07.12.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 10118/3/2020 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 2618/07.12.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 24553/3/2019 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 2617/07.12.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 24163/3/2019 – neredactată la data prezentei;
- decizia civilă nr. 2763/16.12.2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 10416/3/2020 – neredactată la data prezentei.

Curtea de Apel Craiova nu a comunicat decizii pronunțate în recurs însă sentințele pronunțate de tribunalele din circumscripția acesteia au comunicat sentințe în sensul ambelor orientări jurisprudențiale.

Curtea de Apel Ploiești nu a comunicat punct de vedere.

Punctul de vedere al colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov este în sensul primei opinii mai sus expuse, respectiv că termenul de prescripție a dreptului material la acțiunea formulată pentru acordarea beneficiilor financiare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a început să curgă cel târziu de la data de 27.05.2015, data publicării Hotărârii Guvernului nr. 518/2015.

Având în vedere cele expuse, constatând că această problemă de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești și considerând că este necesar ca printr-o decizie obligatorie să se stabilească modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale menționate, se impune exercitarea atribuțiilor colegiului de conducere de a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție pentru promovarea unui recurs în interesul legii.

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă și ale art. 19 alin. 1 lit. o din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015,

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, cu unanimitate de voturi,

HOTĂRĂȘTE :

Art. 1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a se pronunța asupra următoarelor probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești:

„Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2523 Cod civil, trebuia beneficiarul să cunoască drepturile financiare cuvenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial,

fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate? ”.

Art. 2. Prezenta hotărâre se comunică, în copie, petentului Crintea Daniel.

Data în Brașov, astăzi 14 ianuarie 2022.

Colegiul de conducere :

Judecător Mihaela Darabană – Președintele Curții de Apel Brașov

Judecător Răzvan Cosmin Dicu

Judecător Ramona Grația Milu

Judecător Daniela Niculeasa

Judecător Diana Otilia Pop

Judecător Demis Marius Spărios

Judecător Alexandru Șerban

CONFORM CU
ORIGINALUL